

Και η ἄγρια φύση υποτάσσεται στην αγιότητα

Ορθοδοξία / Εκκλησία και Φυσικό Περιβάλλον

Πολυξένη Δημοσθένους

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=180063>]

Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στη συγκλονιστική ιστορία του Αγ. Γερασίμου του Ιορδανίτη και του λιονταριού (του Ιορδάνη, όπως το ονόμασε ο Άγιος). Είναι μία από τις πολλές ιστορίες Αγίων της ορθοδόξου εκκλησίας η οποία με πολύ απλό και παραστατικό τρόπο μας μιλά για τη σχέση του αγιασμένου ανθρώπου με την ἄγρια φύση, αναφορικά με ένα λιοντάρι.

Ο Αγ. Γεράσιμος ο Ιορδανίτης συνάντησε ένα λιοντάρι κοντά στην όχθη του Ιορδάνη, που πονούσε πολύ στο πόδι, επειδή είχε μπει μέσα του αγκίδα από καλάμι και εξαιτίας αυτού είχε πρηστεί. Ο Άγιος θεράπευσε το λιοντάρι και αυτό, από ευγνωμοσύνη, ἔμεινε κοντά του, σαν γνήσιος υποτακτικός. Το ονόμασαν μάλιστα Ιορδάνη. Οι πατέρες της μονής συνήθιζαν να δίνουν στο λιοντάρι το γαϊδούρι της

μονής, για να το βόσκει γύρω από τον ποταμό. Μια μέρα λοιπόν, καθώς το γαϊδούρι έβοσκε, απομακρύνθηκε από το λιοντάρι και κάποιοι καμηλιέρηδες έμποροι, το πήραν μαζί τους. Το λιοντάρι τότε, έχοντας χάσει το γαϊδούρι (το οποίο είχε καθήκον να προσέχει στη βοσκή), γύρισε στον Αγ. Γεράσιμο πολύ στενοχωρημένο. Ο γέροντας νόμισε ότι το λιοντάρι έφαγε το γαϊδούρι και γι' αυτό το τιμώρησε προστάζοντάς το να μεταφέρει αυτό το νερό στο μοναστήρι. Μετά από λίγο καιρό, επέστρεψε στους Αγ. Τόπους ο καμηλιέρης που είχε κλέψει το γαϊδούρι και έτυχε να συναντήσει το λιοντάρι. Το λιοντάρι αναγνωρίζοντας το γαϊδούρι, έτριξε τα δόντια στον καμηλιέρη, εκείνος φοβήθηκε, άφησε το καραβάνι και έτρεξε να σωθεί. Το λιοντάρι πήρε τότε το γαϊδούρι και το επέστρεψε στο μοναστήρι. Όταν απεδήμησε προς Κύριο ο Αγ. Γεράσιμος το λιοντάρι έλειπε από το μοναστήρι. Όταν το λιοντάρι επέστρεψε, τον αναζητούσε, δεν τον έβρισκε και ανήσυχο έδειχνε τα δόντια του. Τότε ένας μοναχός το πήρε στον τάφο του Αγίου και του έδειξε που ήταν ο Άγιος. Εκείνο, όταν κατάλαβε τι είχε συμβεί, από τη λύπη του έμεινε εκεί νηστικό πάνω στον τάφο μέχρι που πέθανε!

Ο Άγιος είναι ο άνθρωπος που με την αγιαστική και σωτηριώδη δύναμη των μυστήριων της Εκκλησίας ξεπερνά τη μεταπτωτική κατάσταση και ανακτά την αρχέγονη ομορφιά των πρωτοπλάστων. Δεν φοβάται την άγρια φύση γιατί την αγαπά και η άγρια φύση του το αναγνωρίζει και δέχεται να υποταχθεί σ' αυτόν. Ο Άγιος εντάσσει το λιοντάρι στη συνοδεία του και αυτό προσφέρει όπως όλοι τις υπηρεσίες του (έχει το δικό του διακόνημα) προς δόξαν Θεού. Όταν κάτι δεν πάει καλά τιμωρείται όπως όλοι οι αδελφοί, δεν θανατώνεται παραδειγματικά επειδή είναι ζώο. Αν και άγριο από τη φύση του δεν έκανε κακό στο γαϊδούρι της μονής και όμως δέχεται το επιτίμιο και συνεχίζει την υποταγή του στον ηγούμενο.

Όταν ο Άγιος εκδημεί, το λιοντάρι λυπάται μέχρι θανάτου, επειδή δεν έχει πλέον νόημα η ζωή του. Και αυτή ακριβώς είναι η απάντηση της Ορθόδοξης Εκκλησίας στους ακτιβιστές φυσιολάτρες που τοποθετούν τη φύση πάνω από τον άνθρωπο και πιστεύουν ότι αυτή μπορεί να συνεχίζει και να έχει νόημα η ύπαρξή της χωρίς τον άνθρωπο. Η Εκκλησία μας κηρύσσει, «του Κυρίου η γη και το πλήρωμα αυτής και πάντες οι κατοικούντες εν αυτή» και γι' αυτό στο θείο δράμα της Σταύρωσης συμμετέχει ολάκερη η δημιουργία: «Σταυρωθέντος σου Χριστέ πάσα η κτίσις βλέπουσα έτρεμε. όπως και στη χαρά της Ανάστασης: «Γη δε αγαλλιάσθω, εορταζέτω δε κόσμος ορατός τε άπας και αόρατος».

Επίλογος

Η Εκκλησία έχει λόγο να εκφέρει σχετικά με τη σχέση ανθρώπου και υπόλοιπης Δημιουργίας, λόγο που οφείλει να παραθέτει στους πιστούς. Η Εκκλησία διδάσκει περιβαλλοντικό ήθος και δεν επιβάλλει οποιαδήποτε περιβαλλοντική ηθική. Ο

οικολογικός λόγος της Εκκλησίας συνοπτικά μας διδάσκει ότι:

- Ο Κόσμος είναι δημιούργημα του Θεού, και η αγάπη μας και ο θαυμασμός προς τη φύση κατευθύνεται με λογικό τρόπο προς τον Δημιουργό και μόνο σε Αυτόν ανήκει «πάσα δόξα, τιμή και προσκύνησις».
- Ο άνθρωπος δεν είναι κυρίαρχος της δημιουργίας αλλά ένας απλός επιστάτης, που με σύνεση και διάκριση επιλέγει τις πράξεις του έναντι των συνανθρώπων του και της φύσης.
- Η φύση πρέπει να προστατεύεται και να διασώζεται σαν ένα πολύτιμο δώρο του Θεού για όλους τους ανθρώπους, που ζήσαν, ζουν και θα ζήσουν στον πλανήτη γη.
- Η άσκηση και η εγκράτεια μας οδηγούν προς μια αρμονική ισορροπία με τη φύση, τα αποθέματά της και τα έμβια όντα της.

Βιβλιογραφία

- . Σεβ. Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ιωάννη, «Ο άνθρωπος και το περιβάλλον: Ορθόδοξη θεολογική προσέγγιση», Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου «Επιστήμες, Τεχνολογίες αιχμής και Ορθοδοξία», 4-8 Οκτωβρίου 2002.
- . Σεβ. Μητροπολίτη Μόρφου κ. Νεοφύτου, «Ο ρόλος της Ορθοδοξίας και η συμβολή της Εκκλησίας στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς», Εισήγηση στο Συνέδριο «Περιβάλλον, πολιτισμός και Ορθοδοξία», 22 Ιανουαρίου 2005.
- . Γιάννη Ζαμπέλη, «Το περιβάλλον στον κατηχητικό λόγο της Εκκλησίας», <http://clubs.pathfinder.gr/perivallontiki/>

Πηγή: «Ενατενίσεις», Περιοδική Έκδοση Ιεράς Μητροπόλεως Κύκκου και Τηλλυρίας, Τεύχος 5ο, Μάΐος - Αύγουστος 2008

<http://bit.ly/2C2o5OE>